

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури та теорії літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філологічного факультету
Ярослав РЕДЬКВА
“28” серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Історія зарубіжної літератури
обов'язкова

Освітньо-професійна програма Англійська мова та зарубіжна література

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет іноземних мов

Мова навчання українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Історія зарубіжної літератури складена до вимог освітньо-професійної програми Англійська мова та зарубіжна література, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 6 від «29» червня 2023 року).

Розробники:

П. В. Рихло – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

Викладачі:

П. В. Рихло – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри Роман ДЗИК

Схвалено методичною радою філологічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради філологічного факультету Алла АНТОФІЙЧУК

Погоджено з гарантом і методичною радою факультету іноземних мов

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради інституту / факультету Ірина БЕЖЕНАР

Метою викладання навчальної дисципліни „Історія зарубіжної літератури (античний період)” є ознайомлення студентів з загальним процесом розвитку європейської літератури на первинному етапі (античний період), його закономірності та особливості, як в окремих країнах, так і в цілому Європі, допомогти усвідомити та опанувати особливості літературних напрямків та течій відповідного історико-культурологічного зрізу.

Пререквізити:

Зарубіжна література (шкільний курс);
ОК 10 Вступ до літературознавства.

Результати навчання

знати періодизацію, еволюцію літератури Античності, зміст рекомендованих художніх творів; особливості творчого методу видатних письменників названих періодів, своєрідність їх образних та мовних засобів;

вміти комплексно аналізувати текст, основні образи, визначати тематику, ідейне спрямування, художність; орієнтуватися в літературно-критичному дискурсі вітчизняного та зарубіжного літературознавства; встановлювати міжлітературні зв'язки; орієнтуватися у проблематиці даного розділу історії літератури й оволодіти певними навичками, необхідними для аналізу художніх творів.

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжної літератури» забезпечує досягнення таких загальних і спеціальних компетентностей:

Загальні:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій

Фахові:

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни студент має набути таких **програмних результатів навчання:**

ПК1. Здатність застосовувати досягнення сучасної методичної і філологічної наук, освітніх концепцій у процесі навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в закладі середньої освіти.

ПК6. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

РН7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН8. Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами

РН13. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН6. Характеризує тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, визначає світоглядно-естетичну специфіку літературних течій і напрямів; аналізує твір за його ознаками і в контексті епохи, називає жанрові особливості твору, оперуючи термінологією.

Опис навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	Годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	2	3	3	90		26			30	4	екзамен
Заочна	2	3	3	90	4	2			84		екзамен

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі					
		л	п	Ла б	ін д	с.р.		л	П	л а б	ін д	с.р .	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Стародавня грецька література												
Тема 1. Антична література та її історико-культурне значення.	3,5		0,5			3	5,3	0,2	0,1				5
Тема 2. Грецька міфологія, її зміст, значення. Культ 12	3		0,5	0,5		2	5,3	0,2	0,1				5

олімпійських богів.												
Тема 3. Героїчний епос „Іліада” й „Одіссея”.	4		1			3	5,3	0,2	0,1			5
Тема 4. Дидактичний епос. Гесіод.	4		0,5	0,5		3	5,3	0,2	0,1			5
Тема 5. Походження драми, виникнення грецького театру.	2,5		0,5			2	5,3	0,2	0,1			5
Тема 6. Драматургія трагіка Есхіла.	4,5		1	0,5		3	5,3	0,2	0,1			5
Тема 7. Драматургія трагіка Софокла.	4,5		1	0,5		3	5,2	0,1	0,1			5
Тема 8. Драматургія трагіка Евріпіда.	4		1			3	5,2	0,1	0,1			5
Тема 9. Драматургія комедіографа Арістофана. Творчість Менандра	4		1			3	5,3	0,2	0,1			5
Тема 10. Література доби еллінізму	3		1			2	5,3	0,2	0,1			5
Тема 11. Література доби римського володарювання.	4		1			3	5,2	0,2				5
Разом за ЗМ1	43		11	2		30	58	2	1			55
Теми лекційних занять												
Тема 1. Римська література, її історико-культурне значення та характерні особливості.	7,5		2	0,5	5		4,8	0,3				4,5
Тема 2. Рання римська комедія.	7		2		5		4,8	0,3				4,5

Тема 3. Римська література доби республіки.	7,5		2	0,5	5		5,3	0,3	0,5			4,5
Тема 4. Творчість Вергілія.	8,5		3	0,5	5		4,9	0,4				4,5
Тема 5. Поетична творчість Горація та Овідія	8,5		3	0,5	5		5,4	0,4	0,5			4,5
Тема 6. Творчість Сенеки. Література пізньої імперії.	8		3		5		4,8	0,3				4,5
Разом за ЗМ 2	47		15	2	30		30	2	1			27
Усього годин	90		26	4	60	60	90	4	2			82
Форма підсумкового контролю	Залік											

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ теми	Назва теми
1.1	<p>Антична література та її історико-культурне значення. <i>ПЛАН</i></p> <p>Термін і поняття «античної літератури», її географічні, історичні і хронологічні межі. Антична література як джерело сюжетів і образів, скарбниця соціального і морального досвіду, “вічних” проблем людського існування, людської поведінки. Переосмислення античних сюжетів у ХХ ст. Напрями в науці про античну літературу, критика ідеалізації, формалізму, модернізації, естетизму. Характеристика первісно-родової і рабовласницької формацій. Основні етапи розвитку античної культури як відбиття тих змін, що відбувалися в античному суспільстві. Зв’язки літератури й мистецтва з фольклорними джерелами. Пам’ятки античної літератури, ступінь їх збереження. Папіруси, пергаменти, свитки й кодекси, фрагменти, цитати. Грецькі племена, їх розселення у Східному Середземномор’ї.</p>
1.2	<p>Грецька міфологія <i>ПЛАН</i></p> <p>Кріто-Мікенська культура, її значення для розвитку грецької міфології. Культ олімпійських богів, старше і молодше покоління. Найголовніші міфологічні цикли – троянський, фіванський, про подорож аргонавтів. Легенди про героїв.</p>
1.3	<p>Героїчний епос «Іліада» й «Одіссея». <i>ПЛАН</i></p> <p>Пісенна творчість: аеди і рапсоди, особливості їхньої творчості. Робочі й культово-обрядові пісні. Гомерівський підперіод /підперіод розкладу родової формації – кінець IX-VIIIст.до н. е./ Міф про троянську війну, його історична основа і художнє осмислення. Гомер і гомерівське питання. Зміст «Іліади» – військово-героїчної епопеї і «Одіссеї» – епічної казково-пригодницької, родинно-побутової поеми. Основні ідеї і структури поем, картини суспільного життя. Ідеалізація образів героїв, роль божественного втручання. Суспільство богів. Його відмінність від суспільства людей. Особливості художньої майстерності Гомера. Гомер і дальший розвиток античної літератури.</p>

1.4	<p>Дидактичний епос. Гесіод <i>ПЛАН</i></p> <p>Гесіод і дидактичний епос. Настановча поема «Роботи і дні». Проблема соціальної несправедливості, ставлення до сільської праці. Практичні й моральні поради селянину. Песимістичне звучання поеми. Притчі та їхнє місце в поемі. Перша літературна байка про яструба і соловейка. Гомерівські гімни. Відповідність їхньої внутрішньої тональності характеру певного божества. Гімни до Зевса, Деметри, Діоніса, Гермеса, Аполлона. Кіклічні поеми, їхні особливості. Грецька література в епоху ствердження полісної системи /VII-VIст. до н.е./ . Розклад родової формації, встановлення рабовласницького устрою. Дві форми полісів – рабовласницьких міст-держав: демократичні і аристократичні. Полісна колективність і зростання ролі особистості. Занепад героїчного епосу. Поява поем-пародій.</p>
1.5	<p>Походження драми, виникнення грецького театру.</p> <p>Виникнення театру, його складові частини: театрон, орхестра, сцене. Драматичні змагання, хор і актори. Роль театру в соціально-політичному і духовному житті Греції. Джерела грецької драми: народні свята на честь бога Діоніса. Основні види драми : трагедія, комедія, драма сатирів.</p>
1.6	<p>Драматургія трагіка Есхіла <i>ПЛАН</i></p> <p>Есхіл – «батько трагедії», поет становлення афінської рабовласницької демократії. Біографічні дані, світогляд, періодизація творчості, еволюція драматургії. Проблематика перших трагедій – «Перси», «Семеро проти Фів». Переробка міфічного сюжету в трагедії «Прометей закутий», філософське осмислення образу Прометея. Проблема прокляття і родової помсти в трилогії «Орестея». Особливості трагічних персонажів, політичні мотиви та їх відображення в трилогії. Художні особливості, нововведення в трагедіях Есхіла.</p>
1.7	<p>Драматургія трагіка Софокла <i>ПЛАН</i></p> <p>Софокл – поет розквіту афінської рабовласницької демократії. Політична активність, світогляд Софокла, його ставлення до богів. Проблема людської особистості і долі в трагедіях «Едіп-цар», «Едіп в Колоні». Проблема законів і влади в трагедії «Антигона». Концепція героя у Софокла: ідеалізація, зображення людини такою, «якою вона повинна бути». Розвиток драматургічної техніки в творчості Софокла. Розкриття внутрішнього світу героя, прийом контрасту як у системі образів, так і в композиції. Переосмислення трагедій Софокла в мистецтві ХХ ст.</p>
1.8	<p>Драматургія трагіка Евріпіда <i>ПЛАН</i></p> <p>Евріпід – поет кризи афінської рабовласницької демократії. Біографічні дані, ставлення до демократії та богів. Основні риси його драматургії. Зображення людей такими, якими вони є насправді. Проблема особистого, відсутність соціально-політичних питань. Родинно-побутова тематика трагедій. Перенесення ознак кризи в часи Пелопоннеської війни у трагедії. Дегероїзація міфологічних персонажів, відстоювання прав афінської жінки. Аналіз трагедій «Медея», «Іпполіт», «Іфігенія в Авліді». Значення творчості Евріпіда для пізнішого розвитку драматичного мистецтва.</p>
1.9	<p>Драматургія комедіографа Арістофана. Творчість Менандра <i>ПЛАН</i></p> <p>Фольклорні джерела комедії. Три етапи в розвитку жанру. Характерні ознаки і прийоми давньої комедії, структура. Арістофан. Суспільна боротьба в Афінах у його час. Біографічні дані, світогляд. Тема війни і миру у зв'язку з Пелопоннеською війною. Комедії «Ахарняни», «Мир». Сатира на внутрішню і зовнішню політику радикальної верхівки Афінської демократії в комедії «Вершники». Критика нових суспільно-філософських напрямів у комедії «Хмари». Перехід до «нової» аттичної комедії. Художнє перевтілення сюжетів Арістофана в драматургії ХХ ст.</p>

	<p>Творчість Менандра. Структура комедії, її завдання, типові сюжети, маски і характери героїв. Інтрига і роль випадку, відсутність хору, значення пролога. Гуманістичні тенденції комедій Менандра, людяність його образів, поглиблення їхніх індивідуальних характеристик. Комедії «Відлюдник», «Полюбовний суд». Значення творчості Менандра. Олександрійська поезія, боротьба напрямів у ній. Шукання нових форм. Міфологічна і любовна тематика. Учений-поет Каллімах і його епілії – поезії малих розмірів. Фольклорна основа буколічної поезії, ідилії Феокріта. Спроби відновлення епосу і «Аргонавтика» Аполлонія Родоського. Поява нових героїв, любовно-еротичної тематики в олександрійській ліриці. Герод і його «Міміямби».</p>
1.10	<p>Література доби еллінізму <i>ПЛАН</i> Загальні риси літератури елліністичного періоду. Розвиток наукової та філологічної літератури (ерудити, коментатори). Мала епіка (епілій) – Квінт Смірнський, Аполлоній Родоський. Ідилії та буколічна поезія – Теокрит. Елегія та епіграма – Каллімах, Асклепід, Леонід Тарентський. Драма (занепад класичної трагедії, нова аттична комедія Менандра). Основні автори та їхній внесок: Каллімах – реформатор поезії, концепція «витонченої літератури». Аполлоній Родоський – «Аргонавтика», відродження епосу. Теокрит – жанр ідилії, зображення пасторального світу.</p>
1.11	<p>Література доби римського володарювання. <i>ПЛАН</i> Рання римська література (III–II ст. до н.е.). Запозичення грецьких літературних форм і жанрів. Перші латиномовні твори (Лівій Андронік, Гней Невій). Формування епосу та драми (Квінт Енній, Плавт, Теренцій). Загальні особливості римської культури та її вплив на літературу</p>
2.1	<p>Римська література, її історико-культурне значення та характерні особливості. <i>ПЛАН</i> Історичне значення римської літератури. Її місце в літературному процесі античного світу. Періодизація римської літератури. Італійські племена, їхні мови. Раннє римське суспільство, його матеріальна і духовна культура. Вплив грецьких колоністів на півдні Італії і на о.Сицилія. Римський фольклор. Історичні легенди – основа римського розповідного фольклору. Особливості римської міфології і значення міфів Греції. Становлення і розквіт римської рабовласницької республіки, її аристократичний характер. Завойовницька політика Риму. Пунічні війни. Причини пізнього виникнення літератури. Перші поети – Лівій Андронік, Гней Невій. Римський театр.</p>
2.2	<p>Рання римська комедія. <i>ПЛАН</i> Формування римської комедії. Роль народних свят та ателлани в розвитку комедійного жанру. Луді сценікі (Ludi scaenici) та театральні вистави. Переклад та адаптація грецьких сюжетів латинською мовою. Основні жанри римської комедії. Палліата (Comoedia Palliata) – комедія на грецькі сюжети. Тогата (Comoedia Togata) – національна римська комедія. Тит Макцій Плавт. Публій Теренцій Афр. Художні особливості римської комедії.</p>
2.3	<p>Римська література доби республіки. <i>ПЛАН</i></p>

	<p>Витоки римської літератури. Усна народна творчість: фестальні гімни, сатури, народні епітафії. Вплив етрусської культури. Переклади та адаптації грецьких творів як перший етап формування літератури. Драма: Лівій Андронік – перші латинські трагедії та комедії; Гней Невій – національна трагедія та політична сатира; Плавт і Теренцій – розвиток комедії, особливості їхніх стилів. Епос і історична поезія: Гней Невій: «Пунічна війна» – перший національний епос; Квінт Енній: «Аннали» – формування римського гекзаметра. Лірика та сатира: Лукрецій – поема «Про природу речей», її філософська та поетична цінність; Гораций – ранні прояви римської лірики; Луцилій – засновник жанру сатири. Особливості римської літератури доби Республіки: практична спрямованість текстів (зв'язок із політикою, мораллю, історією); поступове формування римської літературної традиції незалежно від грецької; мова та стиль: архаїчність, формування латини як літературної мови.</p>
2.4	<p>Творчість Вергілія <i>ПЛАН</i></p> <p>Звернення до зразків грецької поезії. Феокрит і «Буколіки» Вергілія. Політична тенденція, «таємниця» четвертої еклоги. Гесіод і «Георгіки» Вергілія, ідеалізація сільської праці і життя селянина. «Енеїда». Переосмислення міфу про Енея. Зміст і особливості написання, композиція поеми. Вплив класичного /Гомер/, елліністичного /Аполлоній/ і римського /Невій, Енній/ епосів. Ідейно-політичні завдання «Енеїди»: звеличення Августа та імперії, ідеалізація італо-римської давнини. Зображення богів та їхнього впливу на життя людей. Еволюція образу Енея. Літературна доля «Енеїди» в пізніші часи. Переклади і бурлескно-травестійні переробки.</p>
2.5	<p>Творчість Горация та Овідія. <i>ПЛАН</i></p> <p>Еволюція світогляду Горация – від захисту республіки до прийняття імперії. Філософія «золотої середини». Політичні і особисті тенденції «Еподів». Філософський зміст «Сатир». Строкатість тематики «Од», метрична своєрідність, зв'язок з грецькою лірикою, філософське зафарбування, форма. Поетичні «Послання» Горация і його «Мистецтво поезії». Гораций і література пізніших епох.</p> <p>Біографія, творчість, ставлення до імперії. Ранні «Любовні елегії», їхня тематика. Вплив риторики і дидактичних поем. «Метаморфози»: зміст і композиція; майстерність оповіді, драматизм, деталізація, роль міфології, декоративність, вплив олександризму. Творчість Овідія у вигнанні. «Скорботні елегії» і «Понтійські листи». Овідій в епоху Середньовіччя.</p>
2,6	<p>Творчість Сенеки. Література пізньої імперії. <i>ПЛАН</i></p> <p>Біографія Сенеки. Філософські трактати: «Листи до Луцілія» – стоїчні ідеї та моральні настанови; «Про гнів», «Про короткочасність життя», «Про щасливе життя» – етичні питання; «Про провидіння» – погляди на долю та людську стійкість. Драматургія: трагедії Сенеки («Федра», «Медея», «Агамемнон», «Тіест» та ін.), вплив грецької трагедії (Евріпід) та особливості римської трагедії, психологізм, риторика та моралізаторство. Політичні твори: «Про милосердя» – трактат для Нерона, ораторський стиль та риторичні прийоми.</p>

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми
1	<p>Антична література та її історико-культурне значення <i>Вид роботи: тестування, усні відповіді</i></p> <p>Особливості історико-культурного контексту у формуванні античної літератури. Суспільно-політична структура грецького світу. Домінантні жанри та стилі в античній літературі та їх характеристики. Ідеї античної літератури та їхній</p>

	вплив на світогляд давньої людини
2	<p>Грецька міфологія <i>Вид роботи: робота в малих групах, усні відповіді</i> Роль міфу в античній культурі. Аналіз ключових богів і героїв грецької міфології: Зевс, Афіна, Прометей, Геракл та ін. Вплив грецьких міфів на європейську культуру. Виділення основних елементів міфу (пролог, конфлікт, кульмінація, розв'язка). Застосування підходу К. Леві-Строса та В. Проппа до аналізу міфів. Порівняння структур грецьких і світових міфів. Порівняння грецьких міфів з міфами інших народів (єгипетські, скандинавські, шумерські).</p>
3	<p>Героїчний епос «Іліада» й «Одіссея». <i>Вид роботи: робота в малих групах, усні відповіді</i> Читання та аналіз ключових уривків із «Іліади» та «Одіссеї». Обговорення ролі богів і їхнього втручання в долі героїв. Порівняльний аналіз образів Ахілла й Одиссея. Дослідити мотиви долі та фатуму у творах. Визначити особливості епічного стилю (формули, епітети, гекзаметр) та героїчність у «Іліаді» та «Одіссеї». Аналіз персоно сфери епосу. Реконструкція персоно сфери на основі текстових характеристик. Значення «Іліади» й «Одіссеї» для європейської культури. Створення карт історичних і міфологічних локацій, пов'язаних із подіями творів.</p>
4	<p>Дидактичний епос. Гесіод <i>Вид роботи: письмова робота, усні відповіді</i> Основні теми та ідеї у творах «<i>Роботи і дні</i>» та «<i>Теогонія</i>». Дидактичні елементи у поезії Гесіода. Образ праці та моральних настанов у «<i>Роботах і днях</i>». Гесіод та Гомер: подібності та відмінності в поетиці та світоглядних засадах. Актуальні морально-етичні настанови Гесіода в сучасному світі. Значення праці в давньогрецькому суспільстві та як це відображено у творах Гесіода. Основні концепти людського життя у «<i>Роботах і днях</i>» Гесіода.</p>
5	<p>Походження драми, виникнення грецького театру <i>Вид роботи: усні відповіді, групова робота</i> Ритуальне походження драми (зв'язок із діонісійськими святами). Етапи розвитку грецького театру (від дифірамбів до структурованої трагедії). Архітектура грецького театру: оркестра, сцена, пародос, теотрон. Характерні риси грецької трагедії (хор, катарсис, єдність часу, місця та дії). Інсценізація фрагменту античної трагедії</p>
6	<p>Драматургія трагіка Есхіла <i>Вид роботи: робота в малих групах, усні відповіді.</i> Внесок Есхіла у формування давньогрецької трагедії. Аналіз уривків із трагедій («Орестея», «Прометей закутий», «Перси»): особливості побудови хору та діалогів, символіка та міфологічні мотиви, концепція долі, провини та спокути. Аналіз певних аспектів драматургії Софокла: образність і символіка, філософія фатуму та божественного правосуддя, роль хору та його функції. Трагедії Есхіла та сучасна драматургія.</p>
7	<p>Драматургія трагіка Софокла <i>Вид роботи: письмова робота, усні відповіді</i> Структурні особливості його трагедій (пролог, парод, епісодії, стасими, ексод) Софокла. Морально-філософська проблематика його творів, зокрема поняття фатуму, відповідальності, морального вибору. Роль Софокла у розвитку давньогрецької трагедії. Робота з уривками з трагедій «Едіп-цар», «Антигона», «Електра»: визначення центральних мотивів і конфліктів. Визначення ролі хору та його функцій у трагедіях Софокла. Порівняння драматургії Софокла з</p>

	трагедіями Есхіла. Написання монологу Едіпа або Антігони після кульмінаційної сцени (з урахуванням стилістики Софокла).
8	<p>Драматургія трагіка Еврипіда <i>Вид роботи: усні відповіді, письмова робота</i></p> <p>Огляд життя та творчості Еврипіда, його місця в історії античної трагедії. Особливості драматургії Еврипіда: інновації в структурі трагедії, використання монологів, психологізм персонажів, критика соціальних і релігійних норм. Розбір одного з творів Еврипіда («Медея» або «Іпполіт») на основі наступних аспектів: структура п'єси: експозиція, конфлікт, кульмінація, розв'язка, персонажі та їх психологічний розвиток, визначення основних тем (зрада, помста, кохання, війна, божественне і людське). Створення короткої сценки або монологу в стилі Еврипіда: студенти пишуть сцени, що ілюструють внутрішній конфлікт персонажа, його боротьбу з долею чи божествами.</p>
9	<p>Драматургія комедіографа Арістофана. Творчість Менандра <i>Вид роботи: усні відповіді</i></p> <p>Місце Арістофана і Менандра серед комедіографів Стародавньої Греції. Особливості драматургії Арістофана: політичний, соціальний і сатиричний контексти. Вивчення характерних рис арістофанівських комедій: персонажі, мова, стилістичні прийоми (гумор, пародія, гротеск). Порівняння нової комедії Менандра з ранніми творами Арістофана. Основні теми творів Менандра: соціальні та побутові питання, вивчення характерів. Характеристика персонажів і типів в його комедіях («Богач», «Школа»).</p>
10	<p>Література доби еллінізму <i>Вид роботи: усні відповіді</i></p> <p>Ключові характеристики літератури доби еллінізму, її жанрове різноманіття, вплив перехідного періоду між класичною Грецією та Римською імперією, основні концепти, які з'являються в цей час. Розвиток нових жанрів у літературі еллінізму. Вплив філософії стоїків та епікурейців на літературну творчість цього періоду. Життєвий шлях та ідеї Деметрія Фалерського в контексті його літературної діяльності.</p>
11	<p>Література доби римського володарювання. Римська література, її історико-культурне значення та характерні особливості.</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді</i></p> <p>Основні етапи розвитку римської літератури, її особливості та значенням у контексті римської культури, зокрема літературні жанри, стилістика та тематичні орієнтири у творчості римських авторів. Літературні течії Римської імперії: епохи Республіки та Ранньої імперії. Історико-культурне значення римської літератури для античного світу та її вплив на європейську культуру. Роль римських авторів у формуванні культурних ідеалів і моральних цінностей.</p>
12	<p>Рання римська комедія <i>Вид роботи: усні відповіді, індивідуальне завдання</i></p> <p>Походження римської комедії та її відмінності від грецької. Важливі представники ранньої римської комедії: Теренцій, Плавт. Структура римської комедії: елементи і сюжетні ходи. Основні теми та мотиви в римській комедії: соціальні ролі, любовні інтриги, хитрість і обман. Вплив ранньої римської комедії на європейську драматургію (від Відродження до сучасності). Підготувати аналіз одного персонажа з п'єс Теренція чи Плавта, зокрема, в контексті його гумористичного образу.</p>
13	Римська література доби Республіки

	<p><i>Вид роботи: дискусія, робота в групах</i></p> <p>Основні етапами розвитку римської літератури в добу Республіки. Політичний контекст і соціальні зміни, що визначали зміст літературних творів. Основні жанри римської літератури цього періоду: епічна поезія, історіографія, риторика, драматургія. Короткий аналіз одного з творів республіканського періоду, зокрема на тему політичних і соціальних аспектів у літературі цього періоду.</p>
14	<p>Творчість Вергілія</p> <p><i>Вид роботи: дискусія, робота в групах</i></p> <p>Основні етапи творчості Вергілія. Особливості його творів «Енеїда», «Георгіки» та «Буколіки». Розвиток поетичної майстерності Вергілія та його внесок у формування римської літератури. Взаємозв'язок між творчістю Вергілія і римською культурною традицією, зокрема політичними та соціальними умовами його часу. Вплив Вергілія на пізніші літературні традиції, в тому числі на середньовічну та ренесансну літературу. Створення інтерпретацій тем, які звучать у творах Вергілія, через призму сучасних проблем, таких як питання патріотизму, екології, моральних обов'язків громадян.</p>
15	<p>Творчість Горація та Овідія.</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді</i></p> <p>Аналіз поетичних творів Горація («Оди») і Овідія («Метаморфози») з акцентом на їхній стиль, метафори та ритмічні особливості. Основні теми їхньої творчості, такі як природа, мораль, любов, соціальні норми. Підходи Горація та Овідія до однакових тем, зокрема до кохання та моральних настанов. Обговорення їхнього відображення у суспільному контексті Римської імперії.</p>
16	<p>Творчість Сенеки. Література пізньої імперії</p> <p><i>Вид роботи: усні відповіді</i></p> <p>Історичний контекст пізньої Римської імперії. Основні принципи стоїцизму і їх втілення у творчості Сенеки. Аналіз впливу філософії Сенеки на розвиток римської літератури та етики того часу. Порівняння філософських і літературних поглядів Сенеки з іншими римськими філософами (Цицерон, Епіктет, Марк Аврелій). Особливостей використання алегорій і метафор у творах Сенеки.</p>

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота здобувачів освіти під час вивчення освітнього компонента «Зарубіжна література» складається з різних видів:

- 1) прочитання художніх текстів згідно зі списком;
- 2) підготовка до аудиторних (практичних) занять;
- 3) самостійне поглиблене опрацювання тем освітнього компонента згідно з навчально-тематичним планом.

№	Назва теми
1	<i>Проаналізувати один із грецьких міфів (наприклад, про Прометея, Орфея та Еврідіку, Тесей і Мінотавр). Написати власний короткий міф (300-400 слів), який ґрунтується на основних принципах грецької міфології (пояснення явищ природи, походження світу, вчинки богів і героїв). Дослідити, як грецька міфологія вплинула на європейську культуру.</i>
2	<i>Порівняти основні теми та ідеї «Іліади» й «Одіссеї». Написати короткий аналіз образів головних героїв. Зробіть порівняльний аналіз жіночих образів у «Іліаді» та «Одіссеї». Написати епізод, який міг би доповнити «Одіссею». Дослідити, як</i>

	мотиви «Іліади» та «Одіссеї» відображені у сучасній літературі, мистецтві або кіно.
3	<i>Проаналізувати</i> основні теми поеми «Роботи і дні». <i>Визначити</i> , як поема відображає світогляд давньогрецького суспільства, зокрема уявлення про етику праці й землеробства. <i>Охарактеризувати</i> кожне з п'яти поколінь людства (золотого, срібного, мідного, героїчного та залізного). <i>Проаналізувати</i> роль міфів про Прометея та Пандору у структурі поеми.
4	<i>Порівняти</i> образи головних героїв із різних трагедій Есхіла «Перси», «Семеро проти Фів», «Прометей закутий» та трилогія «Орестея». <i>Дослідити</i> , як трагедії Есхіла вплинули на розвиток європейської літератури чи театру. <i>Проаналізувати</i> політичний підтекст «Персів» і «Орестеї»
5	<i>Проаналізуйте</i> ключові теми трагедій Софокла «Едіп-цар», «Едіп в Колоні», «Антигона». <i>Порівняти</i> образи Едіпа в «Едіп-царі» та «Едіп в Колоні». <i>Розглянути</i> центральні конфлікти у кожній трагедії
6	Проаналізувати образи центральних героїв комедій «Ахарняни», «Мир», «Вершники», «Хмари» Арістофана. <i>Написати</i> порівняльний аналіз двох героїв із різних комедій, визначаючи їхній внесок у розкриття ідей твору. <i>Визначити</i> , як Арістофан використовує сатиру у своїх комедіях.
7	<i>Обрати</i> одну пару життєписів із «Порівняльні життєписи» Плутарха (наприклад, „Александр і Цезар”, „Лікурґ і Нума”) та <i>проаналізувати</i> : які спільні риси мають ці постаті? Як їхні відмінності підкреслюють різні цінності та політичні системи? <i>Дослідити</i> , як Плутарх висвітлює моральні якості героїв.
8	<i>Написати</i> огляд літератури доби еллінізму, описавши ключові течії, стилі та жанри цієї епохи (риторика, поезія, філософська література). <i>Вибрати</i> один із творів епохи еллінізму (наприклад, твори Каллімаха, Теокріта, або Плутарха) і <i>зробити детальний аналіз</i> : тематика, стиль, композиція, мовні особливості. <i>Порівняти</i> літературні твори доби еллінізму з творами класичного періоду.
9	<i>Проаналізувати</i> , як зміни в політичній ситуації (перехід від Римської республіки до імперії) вплинули на розвиток літератури, зокрема на творчість таких авторів, як Вергілій та Овідій. <i>Провести дослідження</i> на тему «Тематика війни та миру в римській літературі: від Вергілія до Тита Лівія»
10	<i>Провести порівняльний аналіз</i> ранньої римської комедії з комедією давньогрецькою (Аристофан). <i>Проаналізувати</i> одного з персонажів римської комедії
11	<i>Прочитати</i> уривки з творів Цезаря, Тита Лівія, Вергілія, Горація, Лукреція, Саллюстія. Закоспектувати про конфлікт між патриціями та плебеями, що зображувався у римській літературі доби Республіки
12	<i>Дослідити</i> історичний період, в якому творив Вергілій (перехід від республіки до імперії), і <i>визначити</i> , як це відобразилося на його творчості. <i>Написати порівняльний аналіз</i> творчості Вергілія та одного з його сучасників
13	<i>Провести дослідження</i> міфологічних мотивів, наявних у творах Овідія («Метаморфози») та Горація («Оди»). <i>Створити</i> словник літературних і філософських термінів, що використовуються в творах Горація та Овідія
14	<i>Порівняти</i> філософію Сенеки зі стоїцизмом інших великих філософів, таких як Епіктет або Марк Аврелій. <i>Застосувати</i> ідеї Сенеки до сучасних етичних проблем, таких як гнів, стрес, життя в умовах постійної зміни.

Методи навчання

У роботі використовуються методи усного викладу знань і активізації пізнавальної діяльності

(розповідь, пояснення). Розбір конкретних проблемних ситуацій, самонавчання, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемно-пошукові методи. Методи перевірки і оцінки знань, умінь та навичок.

Система контролю та оцінювання

Оцінювання з дисципліни «Історія зарубіжної літератури» здійснюється за 100-бальною шкалою та передбачає поточний і підсумковий контроль. Підсумковою формою контролю є іспит.

Поточне оцінювання відбувається протягом навчального року та включає такі складові:

Аудиторна робота: передбачає активну участь на практичних заняттях, обговоренні літературних творів, участь у дискусіях, підготовку доповідей та аналітичних виступів, а також виконання письмових аналітичних завдань, міні-есе, рецензій тощо.

Самостійна робота: охоплює підготовку до практичних занять, аналітичне опрацювання художніх текстів, складання тез до лекцій, ведення читацького щоденника, підготовку есе на основі критичних матеріалів тощо.

Модульні контрольні роботи: проводяться двічі на навчальний семестр і включають тестові завдання, аналіз художніх текстів, написання творчих робіт. Вони спрямовані на перевірку засвоєння основних літературознавчих понять, глибини аналізу художніх творів і вміння застосовувати отримані знання на практиці.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі іспиту та складається з кількох частин:

1. Теоретична частина: перевіряє знання основних літературознавчих понять, напрямів, течій та періодизації зарубіжної літератури.
2. Аналітична частина: передбачає аналіз художнього тексту або фрагмента з акцентом на його поетику, стилістику, ідейний зміст тощо.
3. Співбесіда за читацьким щоденником: включає бесіду щодо певного твору з використанням порівняльного аналізу або інтерпретації тексту з використанням сучасних літературознавчих підходів. Ця частина сприяє розвитку критичного мислення та творчого підходу до осмислення літератури.

Підсумкова оцінка формується як сума балів за поточний контроль та іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)																Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1										Змістовий модуль №2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
1	2	3	2	1	2	1	2	2	2	3	4	3	3	3	4		

Критерії оцінювання:

Оцінка А (90 – 100 балів) або «відмінно» виставляється за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття усіх запитань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з художніх текстів, які дозволяють судити про повноту уявлень студента з поставленого питання. Відповідь повинна бути викладена гарною, багатомовною, відзначатися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка В (80 – 89 балів) або «добре» виставляється за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, що містяться в білеті, скорочену аргументацію головних положень, допущено порушення логіки й послідовності

викладу матеріалу, а розуміння теоретичних питань не підкріплює ілюстраціями з художніх текстів. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів.

Оцінка С (70 – 79 балів) або «добре» виставляється за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення запитань, що містяться в білеті, відсутня аргументація головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а наведені приклади з текстів не відповідають теоретичним моментам даного курсу. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, таким балом може бути оцінений студент, який протягом семестру не виявляв відповідних знань з даного курсу, але на іспиті успішно відповів на поставлені теоретичні та практичні завдання.

Оцінка D (60 – 69 балів) або «задовільно» виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, поверхово аргументує положення відповіді, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, не ілюструє теоретичні положення прикладами з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання.

Оцінка E (50 – 59 балів) або «задовільно» виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань або за незнання окремого питання із загальної кількості поставлених. У викладі студента допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Студент не може відтворити основні теоретичні положення, але наводить окремі приклади з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів.

Оцінка FX (35 – 49 балів) або «незадовільно» виставляється у разі, коли студентом на протязі навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але його відповідь на іспиті містить неправильне висвітлення заданих питань, помилкову аргументацію, допускаються помилкові умовиводи, неправильне посилення на факти та їхнє витлумачення, мова близька до суржику, він також може бути оцінений незадовільно.

Оцінка F (1 – 34 бали) або «незадовільно» виставляється у разі, коли студентом протягом навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але відповісти на поставлені запитання на іспиті він не може або відповідає неправильно, а також не може дати відповідь на жодне із поставлених додаткових запитань, така відповідь оцінюється незадовільно.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Відмінно	A	відмінно
80-89	Добре	B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69	Задовільно	D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним

			опрацюванням освітнього компонента до перескладання
--	--	--	---

Перелік питань для самоконтролю навчальних досягнень студентів

1. Визначте географічні і хронологічні межі античної літератури.
2. Проаналізуйте міфологічну основу поеми Гомера «Іліада».
3. Дайте оцінку жіночим образам в поемі Гомера «Одіссея».
4. Обґрунтуйте проблематику й політичну тенденційність поеми Вергілія «Буколіки».
5. Проаналізуйте спільні риси дидактичних поем Гесіода («Роботи і дні») та Вергілія («Георгіки»).
6. Визначте історичну, політичну, філософську, релігійно-моральну основу трагедії Есхіла «Перси».
7. Визначте основні риси образу Енея в поемі Вергілія.
8. Розкрийте історичну долю поеми Вергілія «Енеїда».
9. Проаналізуйте проблему відповідальності людини за свої вчинки в трагедії Софокла «Едіп цар».
10. Обґрунтуйте риторичний підхід до міфологічного матеріалу в поемі Овідія «Метаморфози».
11. Проаналізуйте проблему еґоїзму та кризи сім'ї в трагедії Еврипіда «Медея».
12. Дайте оцінку образу Ясона в трагедії Еврипіда «Медея».
13. Проаналізуйте засоби відображення ідеологічної кризи полісу в комедії Аристофана «Хмари».
14. Визначте основні ідеї поетичного трактату Горація «Послання до Пісонів».
15. Дайте оцінку ранній любовній поезії Овідія («Amores»).
16. Середньовічна культура та літературу.
17. Виявіть особливості тваринного епосу.
18. Специфіка італійського Відродження. Констатуйте новаторство Данте в «Божественній комедії».
19. Визначте жанр, тематику, риси ренесансного реалізму в збірці новел «Декамерон» Боккаччо, її антиклерикальні, антифеодальні тенденції, історико-літературне значення.
20. Виявіть антифеодальні, антиклерикальні мотиви, ствердження гуманістичних ідеалів в романі «Гаргантюа і Пантагрюель».
21. Розгляньте своєрідність історичного розвитку Іспанії доби Відродження.
22. Визначте співвідношення проблем мудрості та безумства Дон Кіхота.
23. Встановіть значення «Кентерберійських оповідань» Чосера в англійській літературі.
24. Сформулюйте зміст поняття «Шекспірівське питання».
25. Розкрийте особливості французького Ренесансу, його періодизація, найвидатніші представники.
26. Комедія Лопе де Веги «Собака на сіні», її гуманістичний смисл і художні особливості.
27. Проаналізуйте літературу сентименталізму в Англії.
28. Особливості англійського Просвітництва.
29. Специфіка релігійної теми у творчості представників доби Просвітництва.
30. Виявіть спільні та відмінні риси у творчості французьких трагіків П.Корнеля і Ж.Расіна.
31. Проблематика ранньої лірики Шіллера. Ідейна спрямованість і художні особливості штурмерської драми поета «Розбійники». Образ Карла Моора.
32. Періодизація німецької просвітницької літератури. Представники.

33. Окресліть жанрову своєрідність, ідейну спрямованість, проблематику роману Гете «Страждання молодого Вертера».
34. Виявіть філософську спрямованість трагедії Гете «Фауст».
35. Поясніть соціально-філософську концепцію Ж.-Ж.Руссо.
36. Дослідіть «енциклопедичну» діяльність Д.Дідро.
37. Проаналізуйте життєвий та творчий шлях Вольтера. Морально-етичні, соціально-політичні та релігійно-філософські погляди просвітника. Антиклерикальна спрямованість ірої-комічної поеми «Орлеанська дівка».

Перелік питань для підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Дайте визначення поняття «антична література».
2. Обґрунтуйте історико-культурне значення грецької міфології.
3. Проаналізуйте історичну основу поеми Гомера «Іліада».
4. Визначте композицію поеми Гомера «Іліада».
5. Охарактеризуйте образ Одиссея як людини нової доби.
6. Визначте конфлікт трагедії Есхіла «Семеро проти Фів».
7. Обґрунтуйте політичну тенденційність поеми Вергілія «Енеїда».
8. Проаналізуйте трактування міфологічного сюжету в трагедії Есхіла «Прометей закутий».
9. Проаналізуйте образ Агамемнона в трилогії Есхіла «Орестея».
10. Проаналізуйте проблему зіткнення волі людини та долі в трагедії Софокла «Едіп цар».
11. Дайте оцінку трагічному герою в драматургії Софокла.
12. Визначте основний принцип організації міфологічного матеріалу в поемі Овідія «Метаморфози».
13. Проаналізуйте джерела та основні етапи розвитку грецької комедії.
14. Обґрунтуйте філософію «золотої середини» в поетичній творчості Горация.
15. Проаналізуйте кризу античного світу та її вплив на літературу.
16. Особливості поезики кельтського епосу, германського героїчного епосу, давньоскандинавської літератури.
17. Французький героїчний епос. «Пісня про Роланда».
18. Німецький героїчний епос. «Пісня про Нібелунгів».
19. Фарсовий жанр як провідного народного жанру середньовічного театру.
20. Основні жанри середньовічної драми.
21. Доба Відродження в Італії. Постать Данте Аліг'єрі. Поетика, вплив і значення творів «Божественна комедія», «Нове життя».
22. Проаналізуйте творчість Дж. Бокаччо.
23. Розкрийте задум, історію створення, джерела, жанр, проблематику, художню форму роману Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель».
24. Поясніть особливості Відродження в Іспанії.
25. Поясніть позицію М.Сервантеса в іспанському історико-літературному процесі кінця XVI ст.
26. Проаналізуйте роман «Дон Кіхот», його задум, спрямованість, значення.
27. Обумовте особливості англійського гуманізму. «Утопія» Томаса Мора.
28. Зафіксуйте основні засади життя, світогляду, періодизацію творчості Шекспіра.
29. Класицизм як провідний літературний напрям XVII ст. Філософська та естетична основа. Представники.
30. Концепція освіти і виховання у творчості просвітників.
31. Опишіть боротьбу напрямків у французькій літературі на початку XVIII ст.
32. Дослідіть життєвий та творчий шлях Ж.-Б. Мольєра. Естетична програма митця. Основні комедії драматурга.

33. Встановіть антиклерикальну спрямованість драматичної поеми Вольтера «Орлеанська діва».
34. Опишіть життєвий та творчий шлях Ф. Шіллера. Періодизація творчості.
35. Опишіть літературу просвітницького раціоналізму в Англії: творчість Д. Дефо, Дж. Свіфта.
36. Проаналізуйте роман Свіфта «Мандрі Гулівера» як сатиричний: жанрова своєрідність твору, прийом очуднення в романі, сатира на політичне життя, образ Гулівера, парадокси Свіфта, полеміка з Дефо.
37. Розтлумачте багатогранність поглядів Д.Дідро, їх відгомін у творчості. «Небіж Рамо», «Черниця», «Жак-фаталіст».
38. Розкрийте значення поняття «робінзонада» у контексті літератури XVIII ст. та світового літературного процесу.
39. Обґрунтуйте антифеодальний виступ штюрмерів. Творчість поетів «Бурі і натиску».
40. Розкрийте образ Фауста як «вічний образ» у світовій літературі.
41. Охарактеризуйте історію написання поеми Гете «Фауст». Тема, ідея, композиція твору.
42. Діагностуйте сентименталізм у Франції. Творчість Ж.-Ж. Руссо.
43. Представте повість «Простодушний» як втілення філософської позиції Вольтера.

Відповідно до «Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (протокол №16 від 25 листопада 2024 року) (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/>) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та/ або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Рекомендована література

Основна

1. Анненкова О. Антична література. Література Середніх віків : навчальний посібник. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 200 с.
2. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середньовіччя. Відродження : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і література ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 132 с.
3. Ковбасенко Ю. Антична література. 4-те вид. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. 256 с.
4. Літературний тріумвірат «золотої доби» римської культури : навч. посібник / упоряд. П. Шулик. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2016. 184 с.
5. Поліщук Л. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середні віки. Відродження : навч.-метод. посіб. Умань : Візаві, 2017. 156 с.

Допоміжна

1. Гаврило І., Рошко М., Славич Т. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст. : навчальний посібник. Ужгород : УжНУ, 2022. 117 с.
2. Городнюк Н. Роман М. Сервантеса «Дон Кіхот»: Принципи конструювання тексту. *Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ*. 2024. С. 309–311.
3. Зарубіжна література: курс лекцій / укладач Г. Калантаєвська. Суми : Сумський державний університет, 2017. 234 с.

4. Зеров М. Антологія римської поезії / упоряд. І. В. Хроненко. Київ : Українські пропілеї, 2016. 446 с.
5. Історія зарубіжної літератури. Античність : навчально-методичний посібник / укл.: Н. Бездір, М. Демчик. Ужгород : Говерла, 2023. 81 с.
6. Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та Відродження (для студентів філологічного факультету) : навчально-методичний комплекс / уклад. Т. Бандура. Одеса : ПНПУ, 2018. 65 с
7. Історія європейської цивілізації. Греція / за ред. У. Еко ; пер. з іт. Харків : Фоліо, 2016. 1158 с.
8. Коломієць Н. Еволюція героїчного епосу Західної Європи доби пізнього Середньовіччя. *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність*. 2015. Вип. 6. С. 316–323.
9. Содомора А. Гесіод і його поема «Походження Богів» («Теогонія»). *Дзвін*. 2018. № 10 (888). С. 222–231.
10. Тарасова Н. Мотив подорожі у «Мандрах Гуллівера» Дж. Свіфта, «Гаргантюа та Пантагрюелі» Ф. Рабле і повісті «Різдвяна пісня у прозі» Ч. Діккенса. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип 35. Т. 5. С. 160–167.
11. Туренко В. Гомер та Гесіод: до питання про конотації любові в давньогрецьких епосах. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*. Серія: Філологічні науки. 2014. № 1. С. 63–69.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. <http://chtyvo.org.ua>
3. www.academia.edu
4. <http://diasporiana.org.ua>

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf